

ΠΑΝΔΩΡΑ.

1. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. 1853.

ΤΟΜΟΣ Δ'.

ΦΥΛΛ. 89.

Η ΚΟΜΗΤΗΣΣΑ ΑΡΝΑΙΜ.

—ο—

Φίλτατε φίλε!

Ἐνθυμῆσαι τὴν περιήγησίν μας εἰς Γερμανίαν, καὶ τὴν ἐξαμηνιαίαν διατριβὴν μας ἐν Ἀϊδελβέργῃ, ὅπου ἐδατταρίζομεν τὴν γλῶσσαν τῶν Kaisern, ὅτ' ἐπρόκειτο νὰ ὑπερκασιθῶμεν τὸ βαλάντιον ἡμῶν κατὰ τῆς αἰσχροκερδείας καὶ τῆς πολυμαθείας τοῦ ξενοδόχου μας; Ἐνθυμῆσαι τὰς σπαθασκίας μας καὶ τὸ ζυθοπωλεῖον τῶν μαθητῶν; Ἐνθυμῆσαι . . . ; Ἀλλὰ πρὸς τί ν' ἀνακαλῶ ὅλα ταῦτα εἰς τὴν μνήμην σου, ἀφοῦ τόσον ἐπιθύμεις νὰ ἴδῃς τοὺς Παρισίους καὶ τοὺς φίλους σου; Ἐσκόπευον νὰ σέ ὁμιλήσω περὶ τῆς πανηγυρίας ἐκείνης ἀμάξης ἣτις κυλίστα ἀδιακόπως μεταξὺ Καρλσρούης καὶ Ἀϊδελβέργης, καὶ περὶ τῶν ὡραίων ἐκείνων ἡνίοχων, τῶν ὁποίων τὸ ἀργυροστόλιστον ἐνδύμα, ἡ ὀρειχάλκινος σάλπιγξ καὶ ὁ πρινοφόρος πῖλος ἐξήσκουν συνεχῶς τὰ χρώματα καὶ τὰς γραφίδας σου. Τῶντι ἥσαν

ἀγαθοὶ ἄνθρωποι! ὁ ἡνίοχος, καὶ ὁ διαμαρτυρούμενος ἱερεὺς τὸν ὁποῖον εἶσαι βέβαιος ὅτι θὰ εἴρῃς εἰς πᾶσαν δημοσίαν ἀμαξάν τοῦ δουκάτου τῆς Βαδῆς μεταβαίνοντα εἰς τὰ χωρία πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν πτωχῶν, εἶναι δύο χαριέστατοι σύντροφοι.

Τὴν ἡμέραν, ὁ μὲν ἱερεὺς ἀναγινώσκει τὴν Βίβλον τοῦ παρατηρῶν σε ἐν τοσούτῳ διὰ τῆς ἄκρας τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὁ δὲ κύρ Φράνς καλπάζει τραγωδῶν ἐπὶ τοῦ ψαροῦ ἵππου του, ἢ καὶ στρεφόμενος ἐνίοτε ἐπὶ τοῦ ἐριπείου του διὰ νὰ σέ εἴπῃ γαλλιστὶ ὀλίγας τινὰς λέξεις ἀκατανοήτους, ἢ νὰ χαιρετίσῃ ὡραίαν τινὰ κόρην τοῦ χωρίου ἣτις θὰ χορεύσῃ μετ' αὐτοῦ στρόβιλον τὴν ἐρχομένην κυριακὴν.

Ἀλλ' ἐμβαίνεις εἰς τὸ δάσος, καὶ ἡ ἔπωχρος σελήνη, κυλισμένη ἀνωθεν τῶν μαύρων πευκῶν, κατακαλύπτεται ἀπὸ μελανὰ νέφη τρέχοντα ταχύτερον αὐτῆς. Τὸ χάριεν ὄσμα τοῦ κύρ Φράνς διακόπτεται δὲν πρέπει νὰ ἐξυπνίσῃ τὸν Μαῦρον Κυνηγόν . . . Κλίχ, κλάκ . . . , ἡ ἀμαξά τῆς ὁποίας τὰ κόκκαλα τρίζουσιν ἐξ αἰτίας τοῦ γήρατος διαβαίνει τὰ χάσματα . . . Κλίχ, κλίχ, κλάκ, ὁ Φράνς ἐκμυζᾷ τὴν ζυλίνην καπνοσύριγγά του . . . Οἱ κλώνες τῶν προαιωνίων σχοίνων τρίβονται ἐπὶ τῆς ἀμάξης,

αἱ πέτραι πιεζόμεναι αὐξάνουσι τὸν κρότον τῶν τροχῶν, καὶ φλόγες κόκκινοι λάμπουσιν εἰς μέρας ἀδενδρον... Εἶναι ἀνθρακίσαι· ἀλλὰ τίς ἤξεύρει; ἴσως εἶναι ὁ κατάρματος λέβης τοῦ Μαύρου Κυνηγοῦ... Βρρρ... κλικ, κλάκ, καὶ κεντρίζει τοὺς ἵππους τοῦ κύρ Φράνς. Κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ τρόμου ὁ σεβάσμιος ἱερεὺς κλείει πάντοτε τὸ βιβλίον του, τρίβει τὰς λευκὰς χεῖρας του, καὶ συνδιαλέγεται μετὰ σοῦ.

Ἐρχομαι, φίλε μου, ἀπὸ Καρλσρούην, ὅπου μετέδην διὰ νὰ ἐπισκεφθῶ ἀρχαίους τινὰς φίλους· καὶ ἐπειδὴ γνωρίζω πόσον ὡς ζωγράφος καὶ ποιητὴς ἀγαπᾷς τὰς ἱστορίας τῶν περιηγήσεων καὶ τὰ ποιητικὰ ἀντικείμενα, σὲ στέλλω τὰς ὀλίγας σημειώσεις τὰς ὁποίας ἔγραψα ἐντὸς τῆς ἀμάξης· περὶ ἧς σὲ ὠμίλουν. Συγχώρησέ με ἐάν βιάζωμαι νὰ μεταχειρισθῶ ἐνίοτε τὸ ἐγώ. Ἐννοῶ ὅτι πολλάκις ἡ περιουτολογία ἐκασθενίζει τὸ θέλημα τοῦ δράματος· ἀλλ' ἀφοῦ ἤμην καὶ ἐν τῶν προσώπων αὐτοῦ, πῶς δύναμαι νὰ τὴν ἀποφύγω;

Ἐκαθήμεν λοιπὸν ἐντὸς τῆς ἀπὸ Καρλσρούης εἰς Σπύρην μεταδαινούσης ἀμάξης, μόνον συνοδοιπόρον ἔχων τὸν Κ. Μαυρίκιον, ἐρημέριον τῆς μικρᾶς πόλεως Μανίμ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ καιρὸς ἦτο πολλὰ θερμὸς, ἠνοίξαμεν τὰ παράθυρα καὶ ἠκούσαμεν τὸ ἄσμα τοῦ κύρ Φράνς, ὅστις, κρατῶν μάλιστα καὶ φερὼν ἐπικαμπὴ τὸν πῖλον, ὠμοῖαζε ταχυδρόμον δημόσιον, φέροντα τὴν εἰδήσιν νίκης μεγάλης. Ἡ ἀμαξία μας ἐτράπη περὶ τὴν γωνίαν μικροῦ τινος καστανεῶνος, ὅτε κορυφαὶ γοεραὶ ἠκούσθησαν αἰφνης. Ἰδομεν δὲ συγχρόνως ἄνδρα τινὰ τρέχοντα πρὸς ἡμᾶς διὰ τῶν ἀγρῶν, καὶ κάμνοντα σημεῖα παράδοξα.

— ὦ! ὁ τρελὸς! ὁ τρελὸς! ἀνέκραξεν ὁ ἀμαξηλάτης στρεφόμενος ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδιου του.

— Ὁ κόμης Ρευνόλδος! εἶπεν ὁ ἱερεὺς ἐνώσας τὰς χεῖρας... Αἰ! ὄνομα τοῦ θεοῦ! κράτησε τὰ ἄλγυά σου· ὁ ταλαίπωρος θὰ συντριβῇ ἀπὸ τοὺς τροχοὺς...

— Μὴ φοβῆσαι, Κ. Μαυρίκιε, εἶναι πολλὰ μακρὰν καὶ δὲν μᾶς φθάνει.

Εἶπε καὶ ἐμάστισε τοὺς ἵππους... Ἡ δὲ ἀμαξία ἀνεχώρητεν ἐκδρομας. Τοῦτο ἰδὼν ὁ παράφρων ἐστάθη καὶ ἀφῆκε στεναγμὸν γοερὸν· ἀλλ' ἀναλαβὼν εὐθὺς τὸν ἀκατάσχετον δρόμον του διὰ τῶν φραγμῶν καὶ τῶν βυακίων τὰ ὅποια ὑπερεπήδα με δύναμιν καὶ ἐλαφρότητα ὑπεράνθρωπον, ἐφθασεν ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὴν ὁδόν.

Ὁ ἀμαξηλάτης, παρακούων τὰς παρακλήσεις τοῦ καλοῦ ἱερέως, περῶτρυνε καὶ διὰ τῆς φωνῆς καὶ διὰ τῆς μαστίγας τοὺς ἵππους του. Ἐγὼ δὲ, σιωπῶν καὶ ἀκίνητος, δὲν ἐτόλμων νὰ στρέψω διὰ τοῦ παρθύρου τὸ βλέμμα πρὸς τὸν ταλαίπωρον ἐκείνον, ὅστις ἐξετίθετο εἰς κίνδυνον τόσῳ φοικτόν... Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἤκουσα πλησίον μου τὴν θορυβώδη πνοήν του, καὶ ἰδὼν χεῖρα λευκὴν καὶ ἰσχνήν, δράξασαν τὸ χεῖλος τῆς θυρίδος, αὐτὸν δὲ ἀναρτηθέντα.

Ὁ ἀμαξηλάτης, ἡττηθεὶς κατὰ τὴν θηριώδη ταύτην πάλιν, θὰ ἐνόησε τὸν κίνδυνον, διότι ἀνεχαίτισε τοὺς ἵππους του. Ἦτο δὲ καιρὸς· διότι ὁ ἄθλιος πα-

ράφρων, κρεμάμενος ἀφ' ἑνὸς μάνου βραχίονος, εὗρετο ἐξηντλημένος εἰς τὴν ὁδόν.

Πιεζύσαντες ἀμέσως ὁ τε ἀγαθὸς ἱερεὺς καὶ ἐγώ, ἐπροσπαθήσαμεν νὰ πραινῶμεν τὸν ταλαίπωρον ἐκεῖνον, καὶ νὰ τὸν καταπείσωμεν ν' ἀφήσῃ τὴν ἀμαξίαν. Ἐπὶ ζωῆς μου σὲ βεβαιῶ δὲν θὰ λησμονήσω τὸ οἰκτρὸν ἐκεῖνο θέαμα.

Ὁ παράφρων, τὸ μὲν γόνυ στηρίζων ἐπὶ τῆς ἀναβάθρας, τὸ δὲ σῶμα κλίνων πρὸς τὰ ὀπισθεν, ἐσφυγγε σπασμωδῶς τὴν κλειδα τῆς θυρίδος. Οἱ ὀφθαλμοὶ του, ὅστινες ἦσαν κλειστοί, ἠνοιχθήσαν ὅτ' ἐπλησιάσαμεν πρὸς αὐτόν, ἡ φυσιογνωμία του ἔλασεν ἐκφρασιν χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης, καὶ αὐτὸς μᾶς εἶπε με φωνὴν τοσοῦτον περιλυπὸν καὶ τοσοῦτον γλυκεῖαν ὥστε ἀνέτριχίσα,

— Ἦξευρα ὅτι θὰ μὲ ἀποδώτετε τὴν Χριστιανίαν μου.

— Πάντοτε τὴν γυναῖκα αὐτὴν, ἐψιθύρισε ὁ ἐφημέριος. Ἐπειτα δὲ ἀνασπώσας τὸν ἄθλιον ἐκεῖνον ἐπρόσθεσε με φωνὴν ἰντονωτέραν, θάρρει, Κ. κόμμη... θάρρει θὰ τὴν ἰδῇς γρήγορα.

— Ἀ! εἶπεν ὁ παράφρων στενάξας βαθὺ καὶ προσπαθῆσας ματαίως νὰ ἀνεγερθῇ· διότι πρὸς αὐτὸν πληγώσας τὸ δεξιὸν τοῦ γόνυ καὶ αἶμα ἔρρεεν ἱκανόν.

Ἐλαβὼν τὴν μάλιστα τοῦ ἀμαξηλάτου, καὶ, ἐν τῇ ὀργῇ μου, θὰ συνέτριπον τοὺς ὤμους του ἐάν δὲν ἀπεμακρύνετο ταχέως. Τότε, τῇ βοήθειᾳ τοῦ ἱερέως, ἐκαθήσαμεν τὸν παράφρονα ἐπὶ τοῦ χόρτου, καὶ ἐπεσκέφθημεν τὴν πληγὴν του.

— Δόξα σοι ὁ Θεός! μὲ εἶπεν ὁ Κ. Μαυρίκιος, δείξας με μακρὰν ὑπηρέτας, οἵτινες παρατηρήσαντες τὴν φυγὴν τοῦ παράφρονος ἤρχοντο τρέχοντες πρὸς αὐτόν. Μετ' ὀλίγον οἱ μὲν ὑπηρέται μετέφερον αὐτόν ἐπὶ φορείου τὸ ὅποion κατασκευάσαν ἐκ κλαδῶν πρασίνων, ἡμεῖς δὲ, ἀναβάντες εἰς τὴν ἀμαξίαν, ἐκαθήσαμεν τεταραγμένοι ἀπὸ τὴν θλιβεράν ταύτην συνάντησιν.

Ἐπεθύμουν νὰ μάθω τὴν ἱστορίαν τοῦ δυστυχοῦς ἐκείνου· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ συνοδοιπόρος μου δὲν ἐφαίνετο εὐδιάθετος νὰ μὲ διηγῇ αὐτήν, δὲν ἐτόλμησα νὰ τὸν παρακαλέσω, μὴ θέλων ἄλλως νὰ δείξω περιέργειαν πιθανῶς ἀδιάκριτον.

Ἦρα ὁλόκληρος παρήλθεν ἑκτοτε. Ὁ ἀμαξηλάτης στραφεὶς πρὸς τὸν ἱερέα, ἔδειξε νέον ἐρχόμενον μακρόθεν.

— Ὁ Κ. Φαβρίκιος... ἰδοὺ ὁ Κ. Φαβρίκιος ἐρχεται· μὴ τὸν ἀναφέρῃς παρακαλῶ τὸ δυστύχημα τοῦ θείου του· διότι ἐάν μάθῃ ὅτι ἐγὼ εἰμαι ἡ αἰτία εἶναι ἄξιός νὰ μὲ φονεύσῃ.

— Καλὰ, ἀπεκρίθη ὁ ἱερεὺς· ἀλλὰ τοῦτο ἂς σὲ χρησιμεύσῃ ὡς μάθημα.

Ὁ Φράνς κατεβίβασεν ἐρυθριάσας τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐμάστισε τοὺς ἵππους του.

— Στάσου, εἶπεν ὁ ἱερεὺς, πρέπει νὰ ὁμιλήσω τὸν Φαβρίκιον... Συγχώρησέ με, κύριε, εἶπε στραφεὶς πρὸς ἐμὲ, διὰ τὸ νέον ἐμπόδιον... ἀλλ' ἡ αἰτία θὰ μὲ δικαιολογήσῃ, ἐλπίζω.

Ἐκλινὼν ἀμέσως τὴν κεφαλὴν ἐν εἰδει συγκατα-

θέσεως. Ἐπλησιάσαμεν ἐν τάχει τὸν νέον τὸν ὁποῖον τόσῳ ἐφοδεῖτο ὁ ἀμαξήλατης μας, καὶ σὲ βεβαίως ὅτι τοσοῦτῳ ἐφαίνετο ἀθλητικὸς ὥστε τρώντι μὲ ἓνα μόνον γρόνθον θὰ τὸν κατέδαλλεν. Ἦτο νέος, ὑψηλός, ξανθός καὶ ὠχρὸς, ἔχων φυσιογνωμίαν γλυκεῖαν καὶ ὑπερήφανον συγχρόνως, ὀφθαλμοὺς μεγάλους καὶ ἱλαροὺς, μύστακα μικρὸν, μέλανα καὶ στρεπτὸν, μικρὰ δὲ τὰ οὐλὰ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς παρειᾶς ἐδίδεν εἰς τὸ ἦθος τοῦ ἐκφρασιν εὐλικρινεῖας καὶ γενναϊότητος. Ἐφόρει ἐνδυμα μαθητοῦ γερμανοῦ, καὶ ἐκάπνιζε διὰ μακρᾶς καπνοσύριγγος.

Ἡ ἀμαξία ἐστάθη πλησίον αὐτοῦ, ὃ δὲ ἐφημέριος, προτείνας τὴν κεφαλὴν, τὸν ἐκραξέ διὰ τοῦ ὀνόματός του.

Ὁ νέος ἦλθε πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἀφοῦ πρῶτον ἐχαιρέτισεν ἐκβαλὼν τὸν ἐκ στιλπνοῦ δέρματος πῖλόν του, ἐσφιγγε περιπαθῶς τὴν χεῖρα τοῦ ἱερέως.

— Ὑπάγεις εἰς τὴν οἰκίαν σου Φαβρίκιε;

— Ναί, Κ. Μαυρίκιε· πρὸ ἐνὸς μηνὸς δὲν ἶδα τὸν θεῖόν μου. . . ἤξεύρεις ὅτι ἀπὸ τὴν ἡμέραν. . .

— Ναί, ναί, ἤξεύρω, ἀπεκρίθη διακώφας τὸν λόγον τοῦ ὁ ἱερεὺς. . . καὶ ἐρχεσαι ἀπὸ Ἀϊδελεδέργην;

— Ναί, ὅπου ἶδα τὸν ἱατρὸν Ἰούλιον Μέρμερ ὅστις ὑπόσχεται νὰ θεραπεύσῃ τὸν θεῖόν μου, εἰάν συγκαταταθῇ νὰ ὑπάγῃ νὰ κατοικήσῃ εἰς τὴν ἐσχόχην του.

— Καὶ ἔχεις σκοπὸν νὰ τοῦ τὸ προτείνης;

— Ναί, μὲ γνωρίζει καὶ μὲ ἀκούει ὥς μικρὸν παιδίον. . . Ἐλπίζω νὰ τὸν καταπείσω.

— Ἀκουσε, Φαβρίκιε, καὶ μὴ λυπηθῇς, εἶπεν ὁ ἐφημέριος σφίγγας τὴν χεῖρα τοῦ νέου. Ὁ θεὸς σου, τὸν ὁποῖον ἀπηντήσαμεν, εὐρίσκεται σήμερον εἰς μεγάλην ταραχὴν παρ' ὀλίγον νὰ πάθῃ διὰ τὴν γνωστήν σου ιδέαν. Ἐρμήσεν εἰς τὴν ἀμαξίαν μας καὶ ἐπλήγωσε τὸ ἐν τῶν γονάτων του· ἀλλ' ἀκινδύνως. Ὁ κύριος οὗτος καὶ ἐγὼ ἐπασκέφθημεν τὴν πληγὴν του, καὶ τὸν παρεδώκαμεν εἰς χεῖρας τῶν ὑπηρετῶν του. Μὴ φοβῆσαι, ὅταν ἐπιστρέψω θὰ ἔλθω εἰς τὴν οἰκίαν σας.

Ὁ Φαβρίκιος, ὅστις ἤκουσεν ἀσθμαίνων τὸν ἱερέα, προσήλωσεν ἐπ' ἐμὲ βλέμματα εὐγνώμονα, καὶ τείνας τὴν χεῖρα,

— Σ' εὐχαριστῶ, κύριε, εἶπε μὲ ἦθος ἐξηγοῦν ἐγνωμοσύνην, σ' εὐχαριστῶ καὶ ἐκ μέρους τοῦ καὶ ἐκ μέρους μου. . . Ὑγίαινε, Κ. Μαυρίκιε.

Ἐῖπε καὶ ἀπεμακρύνθη ταχέως.

— Κύριε, μὲ εἶπαν ὁ ἱερεὺς μὲ φωνὴν γλυκεῖαν, ἀφοῦ ἐπανελάβε τὸν δρόμον τῆς ἡ ἀμαξίας, ἡργοπόρησες ἐξ αἰτίας μου· τὸ κατ' ἐμὲ, ἐπειδὴ ὁ καιρὸς μου ὅλος ἀνήκει εἰς τοὺς δυστυχεῖς, εἴτε ἐδῶ, εἴτε ἄλλου ἐκπληρῶ τὸ χρέος μου εἶναι τὸ αὐτό. Συγχώρησέ με λοιπὸν παρακαλῶ διὰ τὸ θάρρος μου· εἰάν εἶχα ἄλλαν συνοδοιπὸρον θὰ ἦσαν ἴσως ὀλιγώτερον ὑπομονητικὸς, ἢ ὀλιγώτερον φιλόφρων. Σ' εὐχαριστῶ λοιπὸν κύριε, διὰ τὴν εὐγένειαν καὶ διὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου.

Αἱ περιστάσεις ἐξ αἰτίας τῶν ὁποίων ἡργοπορήσαμεν, ἐπρόσθεσεν ὁ ἱερεὺς, σ' ἐπροξένησαν, ὥς ὑπο-

θέτω, κακὴν ἐντύπωσιν. . . Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν χην εὐρέθης εἰς δρόμα οἰκογενειακόν, θὰ σὲ διηγῇ ἡ παλαιὰς μου τινὰς ἀναμνήσεις διὰ νὰ σὲ δεῖξω πόσῃ ὑπόληψιν συνελάβα διὰ σέ. Θ' ἀποταθῶ λοιπὸν, κύριε, εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὸν νοῦν σου καὶ ὅχι εἰς τὴν περιέργειάν σου, τὴν ὁποῖαν βεβαίως δὲν θὰ ἐσπυδα νὰ εὐχαριστήσω. . . Βλέπεις ὅτι εἶμαι εὐλικρινής.

— Καὶ διὰ τοῦτο σ' εὐχαριστῶ.

— Διηγοῦμαι κάκιστα, ἐπανελάβε συνεσταλμένος, ὁ ἱερεὺς παρουσιάζας με τὴν σιγαροθήκην του· ἀλλὰ τὰ ἀβάνεα αὐτὰ σιγὰρα θὰ καταστήσουν συντομωτέραν τὴν διήγησίν μου.

Ἐδέχθην τὴν χαρίεσσαν προσφορὰν, καὶ καλοκαθίσας εἰς τὴν γωνίαν μου, ἤκουσα μετὰ προτοχῆς τὴν διήγησιν.

— Με φαίνεται ὅτι σὲ εἶπα τὸ ὄνομα τοῦ δυστυχοῦς τὸν ὁποῖον ἀπεντήσαμεν· ὀνομάζεται Ἐρρίκος Ρευνόλδος Ἀρνάιμ· δὲν θὰ σὲ ἀναφέρω τίποτε περὶ τῆς παιδικῆς τοῦ ἡλικίας τὴν ὁποῖαν ἐπέρασεν εὐθύμως καὶ χωρὶς φροντίδας· ὅταν ἐφθασεν εἰς τὸ εἰκοστὸν ἔτος ἀνηγαρεύθη βασιλεὺς τῶν μαθητῶν τοῦ πανεπιστημίου μας. Ἐλαβε λαμπρὰν ἀνατροφὴν, καὶ ἐγένετο ἀξίος υἱὸς τῆς παλαιᾶς Γερμανίας. Ἦτον ζωηρὸς καὶ ἀκάματος, ἀξιόλογος ἵππευς, ἀριστος πυροβολιστής, ἐπιτηδειότητος μοναρχος, παίκτης ἀπαθὲς καὶ φαιδρότατος σύντροφος. Οἱ συμμαθηταὶ του, ὅχι μόνον δὲν τὸν ἐφθόουν ἀλλὰ καὶ τὸν ἠγάπων. Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὰς σπουδὰς του ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ πανεπιστήμιον φέρων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν συμπάθειαν ὅλων, καὶ ἐλθὼν κατοίκησεν εἰς τὴν ἐσχόχην τὴν ὁποῖαν ἶδες καθ' ὁδόν. Συνειθισμένος ὁμῶς εἰς ζωὴν πολυτάραχον καὶ ἀνησυχον, ἤρχισε νὰ ἐνθυμῇται τοὺς συμμαθητάς του, ἀφοῦ μάλιστα ἀπέθανε καὶ ἡ μήτηρ του. Ὁ μονότονος καὶ γαλήνιος βίος δὲν ἐσυμβιβάζετο μὲ τὴν ἐνθερμον καρδίαν του.

Ἐσπέραν τινὰ τὸν ἀπῆντητα καθήμενον εἰς τὴν ἄκραν τοῦ δρόμου, προσηλωμένους ἔχοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὰ κωδωνοστάσια τῆς πόλεως, καὶ βυθισμένον εἰς βαθεῖς λογισμούς. Μόλις δὲ μὲ παρητήρησε καὶ ἐλθὼν μὲ σπουδὴν πρὸς ἐμὲ,

— Χαίρω, μὲ εἶπε, φίλτατε Μαυρίκιε, ὅτι ἦλθες· ἔχω μεγίστην ἀνάγκην τῶν συμβουλῶν σου, καὶ διὰ τοῦτο ἐσκόπευα νὰ μεταβῶ αὐριον εἰς Μανάιμ διὰ νὰ σὲ ἰδῶ. Ἐπειδὴ ὁμῶς σ' εὐρίσκω εἰς τὸ ὑποστατικόν μου, σὲ κάμνω αἰχμάλωτόν μου. Μὴ φοβῆσαι δὲ διότι θὰ σ' ἐλευθερώσω γρήγορα· μετὰ τὸ δεῖπνον τὸ ὄχημά μου θὰ σὲ φέρῃ εἰς τὴν οἰκίαν σου.

Ἐδέχθην τὴν πρόσκλησίν του, καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον, ἀφοῦ ἐπανήλθομεν εἰς τὸ γραφεῖόν του, μὲ ἐξωμολογήθη ἐυθυμῶν, ὅτι ἠγάπα τῆς θυγατέρας τοῦ περιφήμου ἱατροῦ Οὐέλλερ, τὴν Μίναν, καὶ ὅτι ᾔθελε νὰ τὴν ζητήσῃ ἀπὸ τὸν πατέρα τῆς. Ἐπρόσθεσε δὲ ὅτι δὲν ἠσθάνετο ἀρκετὸν θάρρος διὰ νὰ ὁμιλήσῃ μόνος, καὶ ὅτι εἰκοσάκις ἐξῆλθεν ἔχων ἀπόφασιν νὰ τὴν ζητήσῃ, ἀλλ' ὅτι πάντοτε ἐπέστρεψε χωρὶς νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του. Ἐπρόλαβα τὴν πρώτην

σιν τὴν ὁποίαν ἡτοιμάζετο νὰ μὲ κάμῃ, καὶ τὸν εἶπα ὅτι ἀνελάμβανα ἐγὼ τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν. Ὁ ἰατρός Ουέλλερ ἦτον ἀρχαῖος φίλος καὶ συμμαθητὴς μου, καὶ δὲν εἶχα δυσκολίαν νὰ τὸν ὁμιλήσω μὲ ζέσιν.

Ὁ Ουέλλερ ἐφοβεῖτο νὰ ὑπανδρεύσῃ τὴν κόρην του διότι ἡ ὑγεία της ἦτον ἐπισφαλής· ἀλλὰ τὸν κατέπεισα ἐπὶ τέλους, καὶ ἐντὸς δύο μηνῶν ὑπέγραψα τὸ συμβόλαιον τοῦ γάμου τοῦ κόμης Εὐρέκου μετὰ τῆς Κ. Μίνας Ουέλλερ.

Ἡ νέα κόμισσα Ἀρνάιμ, τῆς ὁποίας μὲ εἶναι ἀδύνατον νὰ ζωγραφίσω τὴν εἰκόνα, ἦτον ἀπὸ τὰ ἀγγελικὰ ἐκεῖνα πλάσματα, ἀπὸ τὰς γλυκείας καὶ χαριτωμένες ἐκεῖνας νέας τὰς ὁποίας οἱ ποιηταὶ μας λαμβάνουν ὡς τύπον τῶν ὠραιότερων ἐρωτικῶν στίχων των· εἶχε μεγάλους ὀφθαλμοὺς κυανθοὺς, διδυγεῖς ὡς τὸ νερὸν τῶν λιμνῶν μας, καὶ σκεπαζομένους ἀπὸ μακρὰς καὶ μαύρας βλεφαρίδας· κόμη μακρὰ καὶ ξανθὴ ἐπιπτεν ὡς μετὰ τὴν ἀπαλήθειαν τοὺς λευκοὺς ὤμους της· τὸ ἀνάστημά της ἦτον λεπτὸν καὶ ὑψηλόν, αἱ χεῖρες λευκαί, αἱ ὀνυχες ῥοδοχρώματοι ἦτον ἐν ἐνὶ λόγῳ τὸ ἄκρον ἄκρον τοῦ κάλλους καὶ τῆς χάριτος. Ἀλλὰ, φεῦ! ὁ θάνατος εἶχεν ἐγγίσει μὲ τοὺς σιδηροὺς τοῦ δακτύλου τὸ ἐφίμερον ἐκεῖνο ἄνθος, καὶ ὁ ταλαίπωρος Ουέλλερ κατηράσθη τὴν ἐπιστήμην του τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀνέγνωσεν εἰς τὰ ἀχρῶα χεῖλη τῆς κόρης του, εἰς τὰ κόκκινα ἐξέχοντα μῆλα τῶν παρειῶν της, εἰς τὰς κυανὰς φλέβας τῶν χειρῶν της, τὴν ὀλεθρίαν ταύτην λέξιν, φθισικὴ!

Δύο χρόνοι παρῆλθαν, χρόνοι χαρᾶς καὶ ἐλπίδος, κατὰ τοὺς ὁποίους ὁ κόμης ἀπέκτησεν υἱόν, ἀδύνατον, ἰσχνόν, ὅστις ὁμῶς, χάρις εἰς τὰς φροντίδας τῶν περὶ αὐτὸν, ἐφαίνετο ὅτι ἐμελλε νὰ ζήσῃ. Ἀλλοίμονον ὁμῶς! ἡ εὐτυχία ἣτις ἐπεσκέφθη μίαν ἐσπέραν τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀρνάιμ ἐνῶ ἐσήμερον οἱ κώδωνες τοῦ χωρίου, ἐμελλε ταχέως νὰ φύγῃ χωρὶς ἴσως νὰ ἐπιστρέψῃ πλέον! Ἡ ὑγεία της κομῆσσης ἐχειροτέρευε ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ· καὶ ἡ νόσος, ἣτις κατέτρωγεν ἐπιβούλως αὐτήν, ἀνεπτύχθη ἐτι μᾶλλον ἀφ' ἧς ἡμέρας, μεταβάσα εἰς ἐπίσκεψιν πτωχῆς τινος οἰκογενείας, προσεδόκη ἀπὸ τὸ ψύχος. Εἶχε βήχα ξηρὸν καὶ ἀδιάκοπον καὶ ἔπτωε συνεχῶς αἷμα. Οἱ περιφημότεροι τῆς Γερμανίας ἰατροὶ, τοὺς ὁποίους ἐσυμβουλευθῆ ὁ κόμης, ἦσαν ὁμόφωνοι· ἡ Μίνα δὲν ἐμελλε πλέον νὰ ἐξαναῖδῃ τὸν ἥλιον οὔτε τὰ ἄσθρᾳ τοῦ Μαΐου. Ἦτον τότε τέλος Ἰανουαρίου, καὶ, κατὰ τὴν πρόγνωσιν τῶν ἰατρῶν, ἡ νέα δὲν θὰ ἤργοποιε ν' ἀποθάνῃ· οἱ πνεύμονές της ἦσαν σχεδὸν ἐξηφανισμένοι, καὶ πᾶσα βοήθεια τῆς τέχνης ἀπέβαινε ἀνωφελής. Ὄταν ὁ Ρεϋνόλδος ἤκουσε τὴν τρομερὰν ταύτην ἀπόφασιν, ἡσθάνθη ἐκλείπουσαν τὴν καρδίαν του, καὶ δάκρυα φλογερὰ ἔρριυσαν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς του, οἵτινες ἦσαν κόκκινοι ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν καὶ τοὺς κόπους.

Ἐφθασε τέλος καὶ ἡ φρικτῆς ἡμέρα. Ἦμην τότε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἀσθενοῦς, καὶ ὁ Ρεϋνόλδος, ὅστις κενταυροειδῶς ἀπὸ ὀλέθρια προαισθήματα, μὲ παρεκάλεσε νὰ μείνω. Ἦμεθα ὅλοι συναγμένοι τὸ ἐσπέρας εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ κάτω πατώματος, ἣτις ἐσυγκοινωνεῖ ἀμέσως μὲ τὸν κήπον. Ἡ

νύξ ἦτον καθαρὰ καὶ ὠχρὰ· πνοαὶ σφοδραὶ ἀνέμου ἐτόρρασαν τὰ παράθυρα καὶ διεσκόρπιζαν σωρούς χαλάζης. Ἡ Μίνα τὴν ὁποίαν εἶχα εὗρεῖ εἰς καλυτέραν κατάστασιν δὲν ἠθέλησε νὰ ἀναβῇ εἰς τὸν κοιτῶνά της· ἐκάθητο κατὰ γῆς, ἐπάνω τάπητος, καὶ ἔδλεπε τὸν υἱὸν της παίζοντα μὲ μικρὸν καττάκιον· τὸ βρέφος ἐξεκαρδιζέτο ἀπὸ τὸν γέλωτα βλέπον τὸ ζῶον τρέχον κατόπιν τῆς κυλιομένης σφαίρας, ἡ δὲ Μίνα ἐμειδία καὶ ἐπεριπτύσσετο αὐτό. Ἀλλ' αἰφνης τὴν ἶδα ὠχρίασσαν καὶ ἀνασηκωθείσαν μετὰ σπουδῆς· ἡ ἀριστερὰ χεὶρ της ἐκόλλησεν εἰς τὴν καρδίαν της, ἐνῶ μὲ τὴν δεξιὰν ἐζήτηε στήριγμα· φωνὴ γοερὰ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ στήθος της· καὶ αὐτὴ ἔπεσεν ἀναισθητός εἰς τὸν τάπητα· κύματα αἵματος ἔρρεαν ἀπὸ τὸ στόμα της, καὶ κατεμίαιναν τὴν ὠραίαν κόμην της ἣτις εἶχε λυθῇ ὅταν ἔπεσεν. Ὅλα δὲ ταῦτα συνέβησαν μὲ ταχύτητα ἀστραπῆς, ὥστε μόλις ἐπροφθάσαμεν νὰ τρέξωμεν πρὸς αὐτήν. Ὄταν δὲ συνῆλθεν, ἔκαμε νεῦμα ὅτι δὲν ἐδύνατο ἀκόμη νὰ ὁμιλήσῃ· οἱ ὀφθαλμοὶ της προσηλώθησαν εἰς τὸ τέκνον της τὸ ὁποῖον ἐχάδευε τὸ καττάκιον, εἰς τὸ πρόσωπόν της διεχύθη ἀμέσως λύπη, καὶ δύο δάκρυα ἔπεσαν εἰς τὰς τρεμούσας χεῖράς της. Μ' ἐνευσεν ὅτι ἐπεθύμει νὰ βάλω τὸ τέκνον της εἰς τὰ γόνατά της, καὶ σπεύσας τὸ ἔδωκα εἰς αὐτήν. Περιπτύχθεισα τότε τὸ βρέφος καὶ προσηλώσασα τὸ βλέμμα εἰς τὸν Ρεϋνόλδον ἥτις ἐκάθητο γονατιστὸς πλησίον της, ὠχρὸς καὶ ἀκίνητος ὡς μάρμαρον, εἶπε πρὸς αὐτὸν μὲ φωνὴν ἀδύνατον καὶ γοερὰν, ὡς μακρονή της ἡχώ.

— Ἐτελείωσε, Ρεϋνόλδε μου . . . ὁ ἰατρός εἶχε δίκαιον ὅταν εἶπεν ὅτι δὲν θὰ ἰδῶ πλέον τὰ ὠραῖα ῥόδα τοῦ μαΐου. Ὅλα τὰ ἤκουσα, φίλτατέ μου. Ὑγίαινε, ἦλπε τοῦ μαΐου, ὁ ὁποῖος ἐθέρμαινε τὰς ψυχρὰς χεῖράς μου . . . Ὑγίαινε . . .

— Μίνα! Μίνα! ἀνέκραξεν ἔξω φρενῶν ὁ Ρεϋνόλδος, καὶ κυλιόμενος εἰς τοὺς πόδας τῆς ψυχρῆς βαγούσης.

— Ἀκουσέ με, Ρεϋνόλδε . . . δὲν ἐπιθυμῶ ν' ἀποθάνω ἔχουσα τὸν φρικτὸν λογισμόν ὁ ὁποῖος κατασπαράττει τὴν καρδίαν μου ἀφ' ἧς ἡμέρας ἤκουσα τὴν καταδίκην μου . . . Ἐὰν ἀγαπᾷς τὸ τέκνον μας . . . ὀρκίσου με . . . ναί . . . Θεέ μου . . . δός με δύναμιν . . . νὰ μὴν ὑπανδρευθῇς . . . θὰ . . . τὸ φονεῦσθαι ἐκεῖνη . . .

— Μίνα! Ὀρκίζομαι εἰς τὸν Θεόν! ἀνέκραξεν ὁ Ρεϋνόλδος.

— Εὐχαριστῶ . . . ᾧ! πάπα μου! . . . Δὲν θέλω, ὄχι, δὲν θέλω . . . Ἀ! Θεέ μου! Θεά ὑπάγω νὰ ἰδῶ τὰ ῥόδα τοῦ Κυρίου, εἶπεν ἡ ἀγωνιώσα σπαράσσουσα, καὶ σφίγγουσα τὸ βρέφος εἰς τὸ στήθος της.

— Μιμὰ! . . . μιμὰ . . . θὰ μὲ πνίξῃς· ἀνέκραξε τὸ ταλαίπωρον, προσπαθοῦν νὰ σωθῇ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς νεκρᾶς.

Τὸ ἀνισήκωσα ἀμέσως καὶ ἐκβῆκα δρομαῖος ἀπὸ τὴν αἴθουσαν, μὴν ὑποφέρων τὸ τρομερὸν ἐκεῖνο θέαμα. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ρεϋνόλδος ἐφυγεν ἐπίσης φωνάζων ὡς παράφρων, κτυπῶν τὴν κεφαλὴν εἰς τὰς αἰ-

χρας τῶν τοίχων, καὶ σχίζων μὲ τοὺς ὄνυχας τὸ στήθος του. Μετὰ ταῦτα κρίσις νευρική διεδέχθη τὴν μάιναν του, καὶ οἱ ὑπηρέται του τὸν μετέφεραν ἀνάσθητον εἰς τὸν κοιτῶνά του.

— Ὁ ταλαίπωρος νέος! ὦ! ἐννοῶ, ἀνέκραξα τεταραγμένος, ἀπὸ τὴν λύπην του ἐτραυλάθη.

— Ὅχι, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ ἱερεὺς, ὁ κόμης Ρευνόλδος ἐμελλε νὰ δοκιμάσῃ καὶ νέον λυπηρότερον μαρτύριον... Διὰ τῶν φροντίδων καὶ τῶν πρηγορητικῶν μου λόγων τὸν ἀνεκάλεσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον. Τὸν ἔμενεν ἀκόμη τὸ τέκνον του εἰς τὸ ὅποιον ἐσυγκέντρωσεν ὅλην τὴν πρὸς τὴν Μίναν ἀγάπην του· αὐτὸ ἦτον ἡ μόνη ἐλπίς καὶ ἡ μόνη χαρὰ του εἰς τὸν κόσμον τοῦτον.

Μετὰ τὸν θάνατον τῆς Μίνας ὁ κόμης ἔζη μεμονωμένος, καὶ δὲν ἐξήρχετο πρὸς ὁτιδήποτε ἐπρόκειτο νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ἔργον τὸ ὅποιον εἶχεν ἀρχίσαι μὲ τόσῃν γενναϊότητι ἡ ταλαίπωρος σύζυγός του, δηλαδὴ, διὰ νὰ φέρῃ μόνος βοηθήματα καὶ ἐνδύματα εἰς τοὺς πτωχοὺς. Μετ' ὀλίγον ἐμελλον νὰ συμπληρωθοῦν δύο ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τῆς Μίνας, καὶ ὁ κόμης ἀπεράσισε νὰ ἀγρυπνήσῃ τὴν νύκτα τοῦ θανάτου τῆς προσευχόμενος εἰς τὴν αἴθουσαν ὅπου ἀπέθανεν, ἔχων καὶ τὸ τέκνον του πλησίον του. Τὸ δὲ περίεργον, ἡ αὐτὴ θύελλα, ἡ αὐτὴ ὠχρότης τῆς νυκτός, ἡ αὐτὴ ἀγριότης ἦσαν καὶ ὅταν κατέβῃ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ λυπηρὸν χρέος του. Μία ὥρα παρήλθεν ἐν σιωπῇ καὶ μελέτῃ, ὅταν ἡ θύελλα ἐγείνε τόσον σφοδρὰ, ὥστε ὁ Ρευνόλδος ἤνοιξε τὴν θύραν διὰ νὰ ἰδῇ τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐκεῖνο θέαμα, καὶ νὰ δρασίσῃ τὸ φλεγόμενον μέτωπόν του· ὡπισθοδρόμησεν ὁμῶς ἔντρομος, χωρὶς νὰ ἡμπορῇ νὰ προφέρῃ λέξιν... Τὸ φάντασμα τῆς Μίνας ἐφάνη ὀρθιον ἐμπροσθέν του. Νέα τις ἐπαίτις, ὡχρὰ ὡς ὁ θάνατος, ἔβαινε πρὸς αὐτὸν τὴν κάτωχρον χεῖρά της, ἐπικαλουμένη μὲ φωνὴν ἐκλείπουσαν ἐξ αἰτίας ταλαιπωριῶν φιλοξενίαν καὶ ὀλίγον ἄρτον. Παρατηρήσασα τὴν φλόγα τῆς ἐστίας, ἐπροχώρησεν ὀλίγον· ἀλλὰ καταβεβλημένη ἀπὸ τὸν κόπον, ἔπεσεν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ὅπου ἀπέθανεν ἡ κόμισσα Ἀρνάϊμ. Τοσαύτη δὲ ἦτο ἡ ὁμοιότης της μὲ τὴν Μίναν, ὥστε τὸ παιδίον, μόλις τὴν ἴδε, καὶ ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας της λέγον·

— ὦ μαμά μου... ἐγύρισες!... Σὲ γνωρίζω ἂν καὶ φορῇς παλαιὰ ἐνδύματα.

Μετὰ ἑξ μῆνας ὁ Ρευνόλδος, λησμονήσας τὸν ὅρκον του, ἐνυμφεύθη μυστικὰ τὴν πτωχὴν ταύτην γυναῖκα. Ἐτόλμησε νὰ πιστεύσῃ ὁ ἄθλιος ὅτι ὁ θεὸς, οἰκτιρῶν τὴν θλίψιν καὶ τὴν ἀπομόνωσίν του, ἔκαμε θαῦμα πρὸς χάριν του... Ἐννοεῖς κάλλιστα, κύριε, ὅτι ἅμα μαθὼν τὴν εἰδήσιν ταύτην διέκοψα τὰς μετ' αὐτοῦ σχέσεις μου· τὰ δὲ μετὰ ταῦτα συμβάντα τὰ ἔμαθα ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Φαδρίκιου.

Χριστίνα, ἡ νέα κόμισσα Ἀρνάϊμ, ἦτον κόρη ἀξιωματικοῦ Οὐγγρου ἀποθανόντος εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης. Ὁ καλὸς αὐτὸς στρατιώτης εἶχε κάμει πολλὰς θυσίας διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὴν θυγατέρα του λαμπρὴν ἀντροπὴν· αὐτὴ δὲ μέινασα ὀρφανή, ἐπροσκολλήθη ὡς διδασκάλισσα εἰς πλουσίαν μολδαυικὴν οἰ-

κογένειαν, ἥτις, ἐκτιμῶσα τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν δεινὴν θέσιν της, τὴν ἐπεριποιεῖτο ὡς τέκνον της. Μεγάλῃ διαφορᾷ ὑπῆρχε μεταξὺ τῆς λαμπρᾶς ταύτης ζωῆς, καὶ πλουσιότητος, καὶ μεταξὺ τῆς πτωχείας ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας ἐπέρασε τὰ πρῶτα ἔτη τῆς νεότητός της, πλησίον ἀσθενοῦς τινος συγγενοῦς τὴν ὁποίαν ἐδοθήκει διδάσκουσαν τὰ πτωχὰ παιδιά τοῦ χωρίου. Ἡ Χριστίνα μετέβη ὡς ἐκ θαύματος ἀπὸ τὴν ἐνδειαν καὶ τὰ βάσανα, εἰς τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν χαρὰν. Ἀλλ' ἡ τοσαύτη εὐτυχία ἦτον ὑπερβολικὴ δι' αὐτὴν ἔχουσιν ψυχὴν ἐνθερμον καὶ ἀδύνατον. Μεθυθεῖσα ἀπὸ τὰ θέλητρα τῆς νέας αὐτῆς ζωῆς, ἐλησμονήσασα μετ' ὀλίγον τὴν ἀληθεῆ θέσιν της, καὶ ἐφάνη εἰς τὸν κόσμον εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν εἰς ἣν ἦτον καὶ ἡ νέα τὴν ὁποίαν ἐπαίδεχόμην. Ὁ πόλεμος ὅς τις συνέβη ἀκολουθῶς εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς Γερμανίας, ἀνέτρεψεν ὅλα τὰ φιλόδοξα σχέδιά της. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας, κατηγορηθεὶς ὡς συνωμότης, ἀνεχώρησε λαθραίως, ἡ δὲ περιουσία του ἐδημεύθη· καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε πλέον ἀνάγκην τῆς Χριστίνης, τὴν ἔδωκε πασότητά τινα χρηματικὴν καὶ τὴν ἀπέπεμψεν. Ἡ Χριστίνα ἔζησε καιρὸν τινα οἰκονομικῶς, προσπαθοῦσα νὰ εὕρῃ νέον πόρον ζωῆς· ἀλλ' αἱ πολιτικαὶ περιστάσεις αἱ ὁποῖαι κατατάρασσαν ὅλον τὸν κόσμον παρέλυσαν τὰς προσπάθειάς της, καὶ ἡ ταλαίπωρος νέα, μὴ εὐρίσκουσα οὔτε κἄν ἐργόχειρον, ἔπεσεν εἰς ἄκραν δυστυχίαν. Οὕτω ζητοῦσα ἐλεημοσύνην ἐφθάσεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀρνάϊμ, ὅπου τὴν ἀνέμενεν ἡ τύχη. Κατὰ τοὺς πρώτους ἑξ μῆνας τοῦ γάμου τοῦ ὁ Ρευνόλδος ἐνόμισεν ὅτι εὗρεν ἀνάπαυσιν. Ἡ Χριστίνα ἦτον ἀπλὴ καὶ καλὴ. Ἐπεριποιεῖτο δὲ τόσον τὸν μικρὸν Ἰούλιον καὶ τὸν ἀνεψιὸν της Φαδρίκιον, ἡ διαγωγὴ της ἐν γένει ἦταν τόσον καλὴ, ὥστε ὅλοι τὴν ἠγάπων καὶ τὴν ἐτίμων. Ἀλλ' ὡς ἡξούρεις, κύριε, τὸ φυσικὸν εἶναι ὁ μεγαλύτερός μας ἐχθρὸς, καὶ ἡ νέα αὐτὴ ἡ ὁποία ἔζη μεμονωμένη εἰς τὰ βάθη τῆς ἐξοχῆς, μεμακρυσμένη ἀπὸ τὸν κόσμον καὶ τὰ θέλητρα της, ἐκυριεύθη ἀπὸ τὸν δαίμονα τῆς ὑπερηφανείας. Ἦτον ὡραία, νέα, πλουσία καὶ πνευματωδεστάτη· φθάνει νὰ ἤθελε, καὶ μεταξὺ τῆς ἐκλεκτοτέρας συναναστροφῆς θὰ ἔλαμπεν. Ὁ κόμης πρῶτος τὴν ἠνάγκασε ν' ἀφίσῃ τὴν μονότονον ζωὴν της. Ἡ Χριστίνα δὲν εἶχε θάρρος διὰ νὰ τὸν ἐναντιωθῇ, καὶ λητμονήσασα τὸν ὅρκον τὸν ὅποιον εἶχαν ὁμῶς οἰκθῆναι τοῦ ν' ἀφιερώσῃ ὁλόκληρον τὴν ζωὴν της εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀνδρός της καὶ τοῦ τέκνου του, ἐδέχθη μὲ χαρὰν τὴν πρότασιν, καὶ ἀφῆκε τὴν ἐξοχὴν. Ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον εἰδὼς τι δόξης τὸ ὅποιον ἀποκτάται ταχέως, ἐννοῶ δὲ τὴν ψευθεῖ δόξαν τῶν γυναικῶν, τῶν ὀνομαζομένων τοῦ σαρμού. Ἡ Χριστίνα ἔκαμε τοσοῦτον ταχείας πρόδους, ὥστε δὲν ἐγένετο πλέον λόγος εἰμὴ διὰ τὴν κομψότητα, τὸ πνεῦμα, καὶ τὴν ἰδιορρυθμίαν της αὐτῆς. Ἀπὸ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν τύφλωσίν του ὁ Ρευνόλδος δὲν ἔβλεπεν ὅτι ἡ ἄσωτος αὐτὴ ζωὴ ἐβλαπτε τὴν ὑπόληψίν του. Καθ' ἐκάστην νύκτα εἶχαν καὶ νέας διασκεδάσεις· εἰς ἄλλο δὲν ἡσχαλοῦντο εἰμὴ εἰς παιγνίδια, εἰς κυνήγια καὶ εἰς θεάματα.

«Ο μικρός Ιούλιος, από τὸν ὅποιον ἡ Χριστίνα δὲν ᾔσθαιτο νὰ χωρισθῇ, διότι ἡγάπα τὸ παιδίον αὐτὸ μὲ ὅλην τὴν καρδίαν της, ἀδύνατος ἐκ φύσεως καὶ μὴ δυνάμενος ν' ἀνθέξῃ εἰς ἀγριπνίας καὶ διασκηδασμοίς, ἐξήσθεναι μικρὸν κατὰ μικρὸν, χωρὶς ποτὲ νὰ παραπονιθῇ.

«Ο δὲ Φαβρίκιος, ὅστις τοὺς συνώδεις πάντοτε, ἔχων χαρακτῆρα ψυχρὸν καὶ αὐτάρκην, δὲν συνεμορφώθη ποτὲ μὲ τὰς παρεκτροπὰς τοῦ θεοῦ τοῦ ἐπευφημοῦντος ὅλας τὰς φαντασίας τῆς γυναικὸς του· καὶ θὰ ἐπέστρεψε βεβαίως εἰς τὸ πανεπιστήμιον ἐὰν δὲ συνέβαινε τι ἄλλο τὸ ὅποιον ἐπέβαλεν εἰς αὐτὸν νὰ χρεῖται. Ὁ πολυτελής βίος τὸν ὅποιον διήγεν ἡ οἰκογένεια τοῦ Ρεϋνόλδου εἰς τὰ λουτρά τῆς Βάδης, αἱ ὑπέρογκοι δαπάναι, αἱ ἐπιτυχίαι τῆς Χριστίνης, ἡ ρέθησαν τὸν φθόνον πολλῶν, καὶ μάλιστα γυναικὸς ἀμφοδόλου διαγωγῆς, αἵτινες ἐπροσπάθησαν νὰ προσβάλωσι τὴν ὑπόληψιν τῆς κομῆσεως δι' ἐπιβούλων σπερμολογιῶν. Ὁ Φαβρίκιος, ὅστις κατ' ἀρχὰς εἶχε καταρροήσας ὅλας ταύτας τὰς συκοφαντίας, φηδούμενος τὸ σκάνδαλον τὸ ὅποιον ἐνδέχεται νὰ διεγείρῃ, εἰ καὶ ἀδίκως, τὴν ζηλοτυπίαν τοῦ θεοῦ του, δὲν ἐσύχναζε πλέον εἰς τὰς συννενοστοφάς. Ἀλλ' ἡ ἀναίδεια τῶν συκοφαντῶν ἠδύνησεν ἐτι μᾶλλον, ὁ δὲ Φαβρίκιος, παροργισθεὶς εἰς ἄκρον, ἀπεφάσισε νὰ τιμωρήσῃ παραδειγματικῶς τὸν πρῶτον αὐθάδη. Ἀξιωματικὸς τις, ὅστις ἐλέγετο ὡς ὁ πλέον ἐνθερμὸς κατήγορος τῆς κομῆσεως, ἐτόλμησε νὰ ὁμιλήσῃ μίαν ἡμέραν ἐνώπιόν του κατ' αὐτῆς· ὁ δὲ Φαβρίκιος, ἐπιθυμῶν νὰ μὴ διατύπεται τὸ ὄνομά της, εἶπεν ἄλλην τινὰ πρόφασιν τὸ ἐσπέραι, καὶ τὸν προσέειπε τοσούτω ἀποτόμως ὥστε ἡ μονομαχία κατέστη ἀσφυκτος. Ὁ Φαβρίκιος ἦτον ἀριστος συμμαθεύτης, καὶ ἡ ἐπιτηδεύτης του ἦτον γνωστὴ εἰς Βαδὲν. Ὁ ἀντίπαλός του, ὅστις εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέξῃ τὸ ὄπλον, ἐζήτησε νὰ πολεμησῶσι μὲ πιστόλιον, καὶ τὴν ἐπιούσαν, συνωθευμένοι καὶ ἀπὸ τοὺς μάρτυρας, μετέβησαν εἰς τὸ δάσος.

«Ὁ Φαβρίκιος ἦτον ἀτάραχος, καὶ ἐμειδία ὡς ἄνθρωπος ἔχων ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν συνείδησιν καὶ τὸ δικαίον. Ἰστατο ἤδη τριάκοντα βήματα ἀπέναντι τοῦ ἀντιπάλου του, ὅτε εἰς τῶν μαρτύρων τούτων, νέος τις μχθητῆς, πλησιάσας αὐτὸν εἶπε τεταραγμένος·

— Κύριε Φαβρίκιε, ἐνθυμούμαι τρέμων τὴν ἐπιτηδεύτητά σου εἰς τὸ πυροβολεῖν· καὶ ἐπειδὴ ἔχεις τὸ δίκαιον ἐν μέρους σου, θὰ ἔχῃς μαζὶ σου καὶ τὸν Θεόν. Μὴ φονεύσῃς τὸν δυστυχῆ αὐτὸν, πλήγωσέ τον μόνον.

Καὶ ἰδὼν τὸν Φαβρίκιον μειδιάσεντα μειδιάματι ἀπορίας καὶ οἴκτου, ἐπανελάθει·

— Ἦξεύρω ὅτι ἡ πρότασίς μου θὰ σὲ φαίνεται γελοία, ἐπειδὴ, εἰς τοιαύτας ὥρας τὰ τρυφερά αἰσθήματα δὲν εἶναι τὰ ἐπικρατοῦντα· ἀλλ' ἠθέλησα νὰ ἐκπληρώσω χρέος πρὸς τὴν συνείδησίν μου. Ὁ νέος ἐκείνος ἀξιωματικὸς εἶναι τὸ μόνον ὑποστήριγμα τυφλῆς μητρὸς καὶ νέας ἀδελφῆς· ἐὰν τὸν φονεύσῃς, αἱ δύο αὗται θὰ ζητοῦν ἐλεημοσύνην διὰ νὰ ζήσουν.

— Λοιπὸν, ἀπεκρίθη ἀταράχως ὁ Φαβρίκιος, ἄς μὲ ζητήσῃ συγχώρησιν ὁ Κ. Μόρδεν.

— Ἀδύνατον, διότι ἀγαπᾷ πάντοτε.

— Δὲν σ' ἐννοῶ, κύριε.

— Τόσον λοιπὸν ἠλλαξεν ὁ Κ. Μόρδεν, ὥστε νὰ μὴ γνωρίζῃ πλέον ἢ κάμῃσσαν Ἀρνάϊμ τὸν νέον μὲ τὸν ὅποιον τὴν ἡρβαδώνισεν ὁ πατήρ της ὅταν ἦτο μικρά·

— Καὶ διὰ τοῦτο λοιπὸν ὁ Κ. Μόρδεν θεωρεῖ δίκαιον νὰ προσβάλῃ τὴν τιμὴν γυναικὸς τὴν ὅποιαν ἡ δυστυχία καὶ αἱ περιστάσεις ἐδίασαν νὰ ἐπιορκήσῃ·

— Ἰσα ἰσα δι' αὐτὸ θέλει ν' ἀποθάνῃ ὁ Κ. Μόρδεν.

— Καὶ μὲ βεβαιόσεις ὅτι ὅλ' αὐτὰ εἶναι ἀληθινὰ· ἠρώτησεν ὁ Φαβρίκιος ὠχριάσας ὀλίγον.

— Σὲ ὀρκίζομαι εἰς τὸν Θεόν!

«Ὁ Φάβριος ἀφῆκε στεναγμὸν καὶ ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον μὲ τὰς χεῖράς του· ἐπειτα, βιάσας ἑαυτὸν, ἐπλησίασε τὸν ἀντίπαλόν του καὶ τοὺς μάρτυρας, καὶ εἶπε μὲ φωνὴν ὁποσοῦν τρέμουσαν·

— Κύριε, δὲν ἠμποροῦ νὰ μονομαχήσω μαζὶ σου.

— Εἶσαι τρελός, κύριε; ἠρώτησεν ὁ νέος, πλαταγίσας τὴν μάστιγά του.

— Ὁχι, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Φαβρίκιος μειδιάσας· ἀλλὰ σ' ἐπαναλαμβάνω ὅτι δὲν θέλω νὰ μονομαχήσω μαζὶ σου.

— Καὶ ὅμως ἐγὼ θὰ σὲ βιάσω, ἄνδρε!

Εἶπε καὶ μὲ τὴν ἄκρον τῆς μάστιγός του ἤγγισε τὸ πρόσωπον τοῦ Φαβρίκιου.

Τότε ὁ Φαβρίκιος ἀφῆκε φωνὴν μανιώδους, καὶ ἤρπασε τὸ πιστόλιόν του. Ἐν ἄκρῃ οἱ ἀντίπαλοι ἐμειδίσαν εἰς τὰς θέσεις των καὶ ἐπερίμεναν τὸ σύνθημα διὰ νὰ πυροβολήσωσι. Δύο κρότοι ἠκούσθησαν συγχρόνως. Ὁ μὲν ἀξιωματικὸς ἔπεσε διὰ παντός, ὁ δὲ Φαβρίκιος πληγωθεὶς τὸ πρόσωπον, μεταφέρθη αἵματοκυλισμένος εἰς τὴν ἐξοχὴν τοῦ Ἀρνάϊμ.

«Ὁ Ρεϋνόλδος, μαθὼν τὸ συμβῆναι τοῦ ἀνέψιου του, μετέβη ἀμέσως ὁμοῦ μὲ τὴν κόμησσαν εἰς ἐπίσκεψίν του. Ἡ πληγὴ δὲν ἦτον ἐπιρροδία, καὶ ἐντός τινων ἡμερῶν ὁ ασθενὴς ἀνέλαβε. Καὶ πρῶτον ἠθέλησε νὰ μάθῃ τί ἀπέβαιναν ὁ ἀντίπαλός του, τὸν ὅποιον ἠλπίζεν ὅτι ἐπλήρωσεν ἐλαφρῶς· ἀλλ' ὁ νέος, ὅστις τὸν εἶχεν ὁμιλήσει εἰς τὸ μέρος τῆς μονομαχίας, τὸν εἶπεν ὅτι ἔπεσεν ἀμέσως νεκρός.

«Ὁ νέος αὐτὸς ὅστις ἔδειξε τόσην καρδίαν καὶ τόσην ἀφοσίωσιν κατὰ τὴν μονομαχίαν, ἀνέλαβε καὶ ἄλλο χρέος λυπηρότατον, ἦλθε νὰ φέρῃ εἰς τὸν Φαβρίκιον μικρὰν εἰκόνα τῆς κομῆσεως εὐρεθεῖσαν εἰς τὸ στήθος τοῦ φονευθέντος φίλου του.

«Ἠρχίζε τότε ὁ χειμὼν, καὶ ἡ ἐξοχὴ τοῦ Ἀρνάϊμ ἀνέλαβε τὴν φυσιογνωμίαν τῆς θλίψεως καὶ τοῦ πένθους τὴν ὅποιαν εἶχεν ὅτε ἀπέθανεν ἡ Μίνα . . . Οἱ ἰατροὶ εἶπαν ἐκ συμφώνου ὅτι ὁ μικρὸς Ιούλιος ὁ ἀπέθνησκεν ὅπως καὶ ἡ μήτηρ του, καὶ ὅτι ἡ ἐπιστήμη των δὲν ἦτον πλέον ἱκανὴ νὰ παρατείνῃ τὴν ζωὴν του. Ὁ κόμης ἐπερίμενε λοιπὸν καρτερικῶς τὴν φρικτὴν ταύτην ὥραν· ὁ δὲ Φαβρίκιος σπανίως κατέβαινεν εἰς τὴν αἴθουσαν. Ἡ σιωπηλὴ λύπη τὴν

ὅποιον ὑπέκρυπταν, ἐπηύξησε τὴν γενικὴν μελαγχολίαν. Νύκτα τινὰ καθ' ἣν ὁ Φαβρίκιος, ὅστις ἐπροσπάθει νὰ λησμονήσῃ διὰ τῆς μελέτης τὰ παρελθόντα, εὐργάζετο εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἤνοιξεν ἡ θύρα του καὶ ἐβύθηεν ἡ κόμησσα. Τὸ πρόσωπόν της ἦτον τόσον ὠχρὸν καὶ τόσον ἠλλοιωμένον, ὥστε ὁ Φαβρίκιος ἐνόησεν ἀμείσως τὸ συμβάν δυστύχημα. Τὸ τέκνον τῆς Μίνης εἶχεν ἀποθάνει.

Ἡ Χριστίνα ἐκάθηται εἰς θρανίον καὶ προσήλωσε περίλυπα τὰ βλέμματα εἰς τὸν Φαβρίκιον. Ἐνῶ δὲ οὗτος ἐσπώθη διὰ νὰ ἐκβῇ, ἐκείνη τὸν ἐπροσκάλεσε διὰ νεύματος νὰ καθίσῃ καὶ νὰ τὴν ἀκούσῃ.

— Φαβρίκιε! εἶπεν, ἀκουσέ με, ἐπειδὴ δὲν θέλω νὰ ἀναχωρήσω ἀπὸ τῆς οἰκίας ταύτης φέρουσα τὸ μῖσος καὶ τὴν κατάραν τοῦ Ρεϋνόλδου...

— Τί λέγεις, κυρία; ἠρώτησεν ἐκθαμβος ὁ Φαβρίκιος.

— Τὸ χρέος μου ἐτελείωσεν... μὲ μένει τώρα νὰ ἐξιλαώσω τὸν Θεὸν διὰ τὸ σφάλμα μου...

— Δὲν σ' ἐννοῶ.

— Ὅταν ὁ Θεὸς σου μ' ἐλέησε, Φαβρίκιε, ἤμην εἰς τὴν ἀκμὴν ν' ἀποθάνω ἀπὸ δυστυχίαν καὶ παῖναν εἰς τὴν θύραν αὐτὴν τῆς οἰκίας του. Ὁ κόμης μ' εἶωκε τὴν πρώτην θέσιν τῆς οἰκογενείας του, καὶ μετ' αὐτὸν οὐδὲν ἄλλο. Ἐμὲ ἡ ὁποία ἐλησμονήσκει τὰς πρὸς ἄλλων ὑποσχέσεις μου. Μ' εἶωκεν ὄνομα, τύχην καὶ θέτιν λαμπράν, κ' ἐγὼ, ἡ μωρὰ, ἐδέχθην ὅλα αὐτά. Ἠλπιζα νὰ τὸν ἀνταμείψω προσηγορεύσας νὰ τὸν καταστήσω εὐτυχῇ, καὶ νὰ ἀναγερωθῶ ἀπὸ τὴν ἐξουθενήσιν εἰς τὴν ὁποίαν εἶχα πέσει. Μάρτυς ὁ Θεὸς ὅτι ἐπάλαττα γενναίως διὰ νὰ τὸ κατορθώσω, ἀλλ' ἡ ἀπόφασίς ἦτον ὑπὲρ τὰς δυνάμεις μου. Ὁ κόσμος μὲ παρέσυρεν εἰς τὰς διασκεδάσεις καὶ τὰς ματαιότητάς του· τὸν κόσμον αὐτὸν ὅστις μὲ εἶχεν ἀποβάλει, ὅστις δὲν ἐλάθειν οἶκτον εἰς τὰ δυστυχήματά μου, ἐδυνάμην τότε νὰ τὸν ἐξουθενίσω καὶ ἐγὼ μὲ τὴν πολυτέλειάν μου, καὶ νὰ τὸν ἐκδικηθῶ πολλῶν αὐτὸν μὲ τὰ ἰδιά του ὄπλα. Ὁ κόμης, ὁ μόνος ὁδηγὸς καὶ μόνος φίλος μου, μ' ἐδίδεν ὁ ἴδιος τοιαύτην ἐπικίνδυνον συμβουλὴν, τὴν ὁποίαν ἐδέχόμην ἀδιστακτικῶς ἐπειδὴ ἤμην τυρλῇ. Σήμερον, Κ. Φαβρίκιε, οἱ ὀφθαλμοί μου ἠνοίχθησαν, καὶ βλέπω καθαρὰν τὴν ἀβυσσὸν ἡ ὁποία εἶναι πρὸ τῶν ποδῶν μου. Φρίττω καὶ ἐντρέπομαι διὰ τὸν ἑαυτὸν μου, διότι ἐγεννα αἰτίαν τοῦ θανάτου ἐνὸς παιδίου καὶ ἐνὸς ἀνδρός, ἐπροξένησα τὴν δυστυχίαν σου, Φαβρίκιε, καὶ διότι δὲν θὰ περάσῃ πολὺς καιρὸς καὶ ὁ κόσμος αὐτὸς θὰ μὲ καταφρονήσῃ καὶ θὰ μὲ μισήσῃ.

Ὁ Φαβρίκιος ὑπερμεδίασε θλιβερώς, ἀλλὰ δὲν ἀπεκρίθη.

— Ἐγὼ τὰς ἐλπίδας μου εἰς σέ, Κ. Φαβρίκιε, καὶ σὲ ζητῶ τελευτησίαν ἐκδούλευσιν· σὲ παρακαλῶ θερμῶς καὶ σ' ἐξορκίζω εἰς τὸ ἱερώτερον πρᾶγμα τὸ ὅποιον ἔχεις εἰς τὴν γῆν, νὰ μὲ συνοδεύσῃς ἕως εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Καρσλούης.

— Ἦναι ἀδύνατον, κυρία· ὁ καιρὸς θὰ θεραπεύσῃ τὴν λύπην σου, καὶ ὁ Ρεϋνόλδος, χάρις εἰς τὰς περιποιήσεις σου, θὰ ἐπανέρῃ καὶ ἡσυχίαν καὶ εὐτυχίαν.

— Ἀλλοίμονον! ἀνέκραξεν ἡ Χριστίνα, μὲ φωνὴν βαρεῖαν, καὶ χαμηλώσασα τοὺς ὀφθαλμούς· δὲν ἔχω πλέον δύναμιν νὰ ἐκπληρώσω τοῦτο τὸ χρέος.

— Ἠλπιζα, εἶπεν ὁ Φαβρίκιος, ὅτι ἡ εὐγνωμοσύνη ἄλλως πῶς ἔπρεπε νὰ σὲ ὁδηγήσῃ.

— Φαβρίκιε, μὴ μὲ καταρᾶσαι! συμβούλευσέ με, τί πρέπει νὰ κάμω;

— Πρὸ ὀλίγου μ' ἔλεγες ὅτι θέλεις νὰ ἐξιλαώσῃς τὸν Θεόν· ἰδοὺ πῶς· μέινε πλησίον τοῦ κόμητος, καὶ προσπάθησε νὰ τὸν κάμῃς νὰ λησμονήσῃ τὰ παρελθόντα. Ὅ,τι δὲν ἔκαμιν ἡ καρδία σου, ἕς τὸ κάμῃ τὸ πνεῦμά σου. Ἐάν φερθῇς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, κυρία, θὰ λησμονήσῃ ὅλα τὰ συμβάντα, καὶ θὰ εὐλογῇ ἀπὸ καρδίας τὴν ἀφοσίωσίν σου.

— Ἐχεις καρδίαν εὐγενῆ, Φαβρίκιε, εἶπεν ἡ κόμησσα ἀναχωρήσασα βραδέως.

Ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν συνομιλίαν ταύτην, ὁ Φαβρίκιος, ἐνῶ περιήρχετο μὲ τὸν θεῖόν του εἰς τὸ δάσος, χωρικός τις ἐνεχείρισεν εἰς αὐτὸν ἐπιστολὴν ἐκ μέρους τῆς Χριστίνης. Ἀνοίξας δὲ αὐτὴν τρέμων ἀνέγνωσε τὰ ἑξῆς·

« Δὲν ἔχω ἀρκετὴν δύναμιν ν' ἀκολουθήσω τὴν συμβουλὴν σου καὶ νὰ μέινω πλησίον τοῦ κόμητος· ἀφοῦ ὑπῆρξα κακὴ μήτηρ, θὰ ἐγενόμην ἴσως καὶ πλέον ἐνοχος... ὁ Θεὸς μὲ ἤλπησε! Μὴ ζητήσης νὰ μάθῃς τὸ θεησκευτικὸν ἀναχωρητήριον ὅπου ἐτάφη. Ἡ κόμησσα Ἀρνάϊμ ἀπέθανε διὰ τὸν κόσμον τοῦτον. »

Ὁ Φαβρίκιος ὠχρότερος καὶ τοῦ θανάτου, εἶωκε τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸν θεῖόν του. Ὁ δὲ Ρεϋνόλδος ἀφοῦ τὴν ἀνέγνωσεν ὡς ἔξω φρενῶν, ἐγέλασεν ὡς ματωμένης, καὶ ἔπεσε κατὰ γῆς. ἔλασε καὶ δευτέραν φορὰν τὴν Μίναν του, καὶ ἐγένετο παράφρων.

Ἰδοὺ, φίλε μου, ἡ ἱστορία, ἥτις εἶναι, ὡς βλέπεις, θλιβερωτάτη· ἀλλ' ὡς ἡξιώρεις τὰ δράματα δὲν παριστάνονται μόνον ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῶν θεατρῶν.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ).

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ.

ΣΕΒΡΑΙ. - ΓΟΒΕΛΙΝΟΙ.

— 0 —

Μίαν ἡμέραν τῆς ἐν Παρισίοις ὀλογοχρονίου διατριβῆς μου ἐφίερωσα εἰς ἐπίσκεψιν τῶν περιφημοτέρων τῆς Γαλλίας βιομηχανικῶν καταστημάτων. Διὰ τοῦ σιδηροδρόμου πρὸς τὰ νοτιοδυτικὰ ἑκτὸς τῶν ὁχυρώσεων τῶν Παρισίων διευθυνθεὶς, ἔφθασα μετ' οὐ πολὺ εἰς τὴν ὠραίαν πόλιν τῶν Σεβρῶν, ὅπου εἰς κατάφυτον λόφου πλευρὰν κεῖται, ὡς οἶκος βασιλικὸς μέγα καὶ εὐπρεπές, τὸ ἐπώνυμον τῆς πόλεως ταύτης κεραμεῖον, τὸ ἐπισημότερον πάσης τῆς Εὐρώπης.